

POJMOVNIK PLATNIH USLUGA

1. **Pružalac platnih usluga** koji vodi račun je pružalac platnih usluga koji platiocu otvara i vodi račune za plaćanje;
2. **Potrošač** je fizičko lice koje zaključuje ugovor o platnim uslugama u svrhe koje nijesu namijenjene njegovoj djelatnosti, poslovanju ili zanimanju;
3. **Račun za plaćanje** je račun koji vodi pružalac platnih usluga na ime jednog ili više potrošača, a putem kojeg potrošač može uplaćivati novčana sredstva, podizati gotov novac te izvršavati i primiti platne transakcije uključujući kreditne transfere u korist drugog lica ili od drugog lica.
4. **Transakcioni račun** je vrsta računa za plaćanje koji, na ime jednog ili više korisnika platnih usluga za izvršavanje platne transakcije i za druge namjene, otvaraju i vode pružaoci platnih usluga.
5. **Platilac** je fizičko ili pravno lice koje ima račun za plaćanje i daje nalog ili saglasnost za plaćanje sa tog računa ili fizičko ili pravno lice koje nema račun za plaćanje i daje nalog za plaćanje;
6. **Primalac plaćanja** je fizičko ili pravno lice kojem su namijenjena novčana sredstva koja su predmet platne transakcije;
7. **Nalog za plaćanje** je instrukcija koju platilac ili primalac plaćanja podnosi pružaocu platnih usluga kojom se traži izvršavanje platne transakcije;
8. **Platni instrument** je personalizovano sredstvo i/ili skup postupaka ugovorenih između korisnika platnih usluga i pružaoca platnih usluga koje korisnik platnih usluga primjenjuje za iniciranje naloga za plaćanje;
9. **Platna transakcija** je uplata, isplata ili prenos novčanih sredstava, inicirana od platioca, u njegovo ime ili od primaoca plaćanja, bez obzira na obaveze između platioca i primaoca plaćanja;
10. **Platna transakcija na daljinu** je platna transakcija koja je inicirana putem interneta ili uređaja koji se može koristiti za komunikaciju na daljinu;
11. **Novčana sredstva** su gotov novac (novčanice i kovani novac), sredstva na računu i elektronski novac;
12. **Okvirni ugovor** je ugovor kojim se uređuje se izvršavanje budućih pojedinačnih platnih transakcija, a mogu se urediti i uslovi za otvaranje i vođenje računa za plaćanje u skladu sa posebnim propisima.
13. **Vodjenje računa za plaćanje** je usluga kojom pružalac platnih usluga upravlja računom kako bi ga korisnik platnih usluga mogao koristiti;
14. **Internet plaćanje** je plaćanje povezano sa računom za plaćanje koje pružalac platnih usluga omogućava korisnicima platnih usluga putem interneta;

15. **Mobilno plaćanje** je plaćanje povezano sa računom za plaćanje koje pružalac platnih usluga omogućava korisnicima platnih usluga putem mobilne aplikacije;
16. **Nacionalna platna transakcija** je platna transakcija u čijem izvršavanju učestvuju pružalac platnih usluga platioca i/ili pružalac platnih usluga primaoca plaćanja koji platne usluge pružaju na teritoriji Crne Gore;
17. **Međunarodna platna transakcija** je platna transakcija kod koje jedan pružalac platnih usluga pruža platnu uslugu na teritoriji Crne Gore, a drugi pružalac platnih usluga na teritoriji treće države, kao i platna transakcija kod koje isti pružalac platnih usluga platnu uslugu za jednog korisnika platnih usluga pruža na teritoriji Crne Gore, a za istog ili drugog korisnika platnih usluga na teritoriji treće države te se platne transakcije izvršavaju putem SWIFT-a ili SEPA platne šeme;
18. **SWIFT** (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) predstavlja globalnu mrežu koja omogućuje sigurnu, standardiziranu i pouzdanu razmjenu finansijskih poruka među finansijskim institucijama. Kroz korištenje SWIFT kodova i poruka u skladu s međunarodnim standardima, omogućuje prijenos informacija o platnim transakcijama bez obzira na lokaciju banaka ili drugih sudionika u sustavu;
19. **SEPA** (Single Euro Payments Area) plaćanja su sve vrste kreditnih transfera koje se realizuju kao međunarodna plaćanja u jedinstvenom području plaćanja u eurima kroz SEPA platne šeme po standardiziranim i definiranim pravilima prema državama SEPA članicama;
20. **Opoziv** transakcije označava postupak u kojem platilac povlači autoriziran nacionalni nalog za plaćanje prije njegovog izvršenja ili, kod međunarodnih platnih transakcija, nakon izvršenja međunarodnog naloga za plaćanje, prema definiranim SWIFT i SEPA pravilima;
21. **Storno** je postupak storniranja platnog naloga u kojem platilac povlači prethodno zadani nalog za plaćanje koji nije još autoriziran;
22. **Trajni nalog** je nalog kojim potrošač unaprijed daje saglasnost pružaocu platnih usluga da tereti njegov transakcioni račun u korist određenog primaoca plaćanja, za tačno određeni iznos, uz definisanu dinamiku plaćanja, uz mogućnost određenog broja ponavljanja plaćanja, na određeno vrijeme;
23. **Direktno zaduženje** je platna usluga za zaduženje računa za plaćanje platioca, pri čemu je platna transakcija inicirana od strane primaoca plaćanja na osnovu saglasnosti platioca date primaocu plaćanja, pružaocu platnih usluga primaoca plaćanja ili pružaocu platnih usluga platioca;
24. **Platna kartica** je platni instrument koji omogućava njenom imaocu plaćanje roba i usluga preko prihvatnog uređaja ili na daljinu i/ili koje omogućava isplatu gotovog novca, odnosno korišćenje drugih usluga na bankomatu ili drugom samslužnom uređaju;
25. **Izdavanje debitne kartice** – pružalac platnih usluga izdaje platnu karticu koja je povezana s računom za plaćanje potrošača. Iznos sredstava koji pružalac platnih usluga stavlja na raspolaganje potrošaču je iznos kojim raspolaže potrošač na računu za plaćanje

26. **Izdavanje kreditne kartice** – pružalac platnih usluga izdaje platnu karticu koja je povezana s računom za plaćanje potrošača. Iznos sredstava koji pružalac platnih usluga stavlja na raspolaganje potrošaču je iznos koji prelazi raspoloživi iznos novčanih sredstava na računu za plaćanje, na osnovu ugovora o posebno ugovorenom dopuštenom prekoračenju po racunu;
27. **Podizanje gotovog novca debitnom karticom na bankomatu** - potrošač podiže gotov novac sa svog računa za plaćanje, na bankomatu u Crnoj Gori i u inostranstvu debitnom karticom.
28. **Podizanje gotovog novca kreditnom karticom na bankomatu** - potrošač podiže gotov novac sa svog računa za plaćanje, na bankomatu u Crnoj Gori i u inostranstvu kreditnom karticom.
29. **Dozvoljeno prekoracenje** je iznos sredstava koji pružalac platnih usluga stavlja na raspolaganje potrošaču, a koja prelaze raspoloživi iznos novčanih sredstava na računu za plaćanje, na osnovu ugovora o posebno ugovorenom dopustenom prekoracenju po racunu;
30. **Ugovor o prekoračenju** je poseban ugovor kojim pružalac platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje novčana sredstva koja prelaze raspoloživi iznos novčanih sredstava na računu za plaćanje potrošača;
31. **Naknade** su naknade i troškovi koje potrošač plaća pružaocu platnih usluga za usluge povezane sa računom za plaćanje ili u vezi sa tim uslugama, ako postoje;
32. **Obavještenje putem sredstava komunikacije na daljinu** odnosi se na obavještanje potrošača putem SMS-a, email-a, elektronskog bankarstva ili drugog dostupnog kanala u skladu sa odredbama ugovora koji Banka zaključuje sa potrošačem.

Ovim Pojmovnikom pojašnjavaju se nazivi i definicije iz liste najreprezentativnijih usluga kojima se potrošači najčešće koriste i koje potrošače izlažu trošku, te koje podliježu naknadi najmanje jednog pružaoca platnih usluga koji potrošačima pružaju uslugu otvaranja i vođenja računa za plaćanje.

Nazivi i definicije liste najreprezentativnijih usluga daju se u skladu sa Zakonom o uporedivosti naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanju računa za plaćanje potrošača i računu za plaćanje sa osnovnim uslugama ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021), koji je usvojen dana 25.08.2025. godine, a koji se primjenjuje se od 06.10.2025. godine.